

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 30-69-83²⁸

Chișinău

24 iulie 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul articolului 73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii muzeelor nr. 262/2017, aprobat în ședința Guvernului din 24 iulie 2024, conform Deciziei protocolare nr. 31.8/2024.

Responsabil de prezentare în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Culturii.

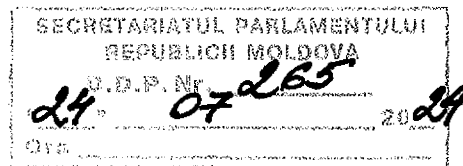
Anexe (79 file):

1. Copia Deciziei protocolare nr. 31.8/2024 (1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 7 file și în limba rusă – 7 file);
3. Nota informativă (2 file);
4. Avizele și recomandările recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice (20 file);
5. Raportul de expertiză anticorupție (6 file);
6. Avizele Ministerului Justiției (5 file);
7. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (21 file);
8. Tabelul comparativ (10 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.: Svetlana Numu
022 250 513

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

GVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIE PROTOCOLARĂ nr. 31.8/2024

Extras din procesul-verbal nr.31 (pct.8)
al ședinței Guvernului din 24 iulie 2024

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii muzeelor nr. 262/2017.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Proiect

LEGE
pentru modificarea Legii muzeelor nr. 262/2017

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea muzeelor nr. 262/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 7-17, art. 42), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Pe tot parcursul textului legii:

cuvintele „instituții muzeale”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „muzee”, la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvintele „muzee aflate în proprietate publică”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „muzee publice”, la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvintele „muzee aflate în proprietate privată”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „muzee private”, la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 2:

noțiunea „muzeu” va avea următorul cuprins:

„*muzeu* – instituție de cultură, aflată în serviciul societății, care achiziționează, conservă, cercetează și valorifică, în special prin expunere, patrimoniul material și imaterial. Deschis publicului, accesibil și incluziv, muzeul promovează diversitatea și sustenabilitatea. Lucrează și comunică în mod etic, profesional și cu participarea comunităților, oferind experiențe variate pentru educație, distracție, reflecție și schimb de cunoștințe”;

după noțiunea „muzeu” se introduce o noțiune cu următorul cuprins:

„*muzeu virtual* – instituție digitală care îndeplinește funcțiile sale prin expunerea și promovarea colecțiilor digitalizate în scopul educării și schimbului de cunoștințe și este accesat de către public prin intermediul conexiunii la internet utilizând tehnologiile noi”.

3. Denumirea capitolului II va avea următorul cuprins:

„Capitolul II
ORGANIZAREA, FUNCȚIILE ȘI CLASIFICAREA MUZEELOR”.

4. Articolul 3 va avea următorul cuprins:

„Articolul 3. Organizarea muzeelor

(1) Muzeele pot fi organizate în calitate de instituții de cultură cu sau fără personalitate juridică, inclusiv cu statut de secție, la decizia fondatorului.

(2) În funcție de forma de proprietate, muzeele pot fi publice sau private.

(3) Muzeele publice își desfășoară activitatea în baza statutelor de organizare și funcționare, elaborate conform Statutului – cadru de organizare și funcționare a muzeelor, aprobat de Guvern.”

5. Articolul 5:

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) În funcție de importanța, de aria de acoperire teritorială, de mărimea și valoarea patrimoniului muzeal, de capacitatea științifică și tehnică de evidență, cercetare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului, muzeele se clasifică în:

a) muzee naționale;

b) muzee raionale și ale unității teritoriale autonome (UTA) Găgăuzia;

c) muzee locale;

d) muzee instituționale.

(2) Muzeele naționale sunt instituții care dețin un patrimoniu muzeal semnificativ și reprezentativ la nivel de țară, care dispun de un potențial științific, expozițional și tehnico-material important.”;

la alineatele (3) și (4), cuvântul „muzeale” se exclude;

la alineatul (6):

în partea introductivă, textul „În funcție de clasificare,” se exclude;

literele a) și b) se completează cu textul „cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor”;

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) După modul de expunere a patrimoniului muzeal, muzeele pot fi amenajate în spații închise (în edificii sau pavilioane), în aer liber (situri și rezervații culturale care au caracter arheologic, istoric, artistic, etnografic, tehnic sau arhitectural, constituite din terenuri și construcții aferente), precum și în spațiul virtual.”;

la alineatul (8):

după textul „de istorie naturală” se introduce textul „cu profil mixt”.

6. Articolul 6:

la alineatul (1), după cuvântul „Muzeele” se introduc cuvintele „cu personalitate juridică”;

la alineatele (3) și (4), cuvântul „regulamentelor” se substituie cu cuvântul „statutelor”;

la alineatul (4), cuvintele „persoane juridice sau fizice de drept privat” se substituie cu cuvintele „persoane fizice sau juridice de drept privat”;

alineatul (5) se abrogă;

se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) Muzeele virtuale se înființează de către persoane fizice sau juridice de drept public sau privat, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale statutelor proprii de organizare și funcționare, avizate de Ministerul Culturii.”;

la alineatul (7):

denumirea alineatului va avea următorul cuprins:

„(7) Condițiile de înființare ale unui muzeu sunt următoarele.”;

la litera a), după cuvântul „acumularea” se introduce textul „patrimoniului muzeal specific instituției înființate, pasibil de clasare și înscriere în Registrul patrimoniului cultural național mobil”;

la litera b), după cuvântul „tutelară” se introduce textul „a statutului, în cazul instituțiilor publice.”;

se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) avizul Comisiei naționale a muzeelor și colecțiilor cu privire la înființarea muzeului.”;

se completează cu alineatele (7¹)-(7²) cu următorul cuprins:

„(7¹) Secțiile se înființează prin decizia fondatorului muzeului.

(7²) Organizarea și funcționarea secțiilor muzeelor se stabilește prin statutul de organizare și funcționare a muzeului central, în a cărei subordine se află.”

7. Articolul 7 va avea următorul cuprins:

„Articolul 7. Înregistrarea muzeelor

(1) În funcție de mărimea și valoarea patrimoniului muzeal, capacitatea științifică și tehnică de evidență, cercetare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului, muzeele obțin personalitate juridică de la data înregistrării de către Agenția Servicii Publice, conform procedurilor prevăzute de Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

(2) Pentru înregistrarea de stat a muzeului Agenția Servicii Publice verifică deținerea avizului Ministerului Culturii.

(3) Pentru emiterea avizului necesar pentru înregistrarea de stat a muzeului, Ministerul Culturii verifică respectarea de către acesta a următoarelor condiții:

a) deținerea patrimoniului cultural susceptibil de clasare în categoriile A, B și C;

b) deținerea imobilului/spațiilor separate destinate muzeului;

c) dotarea tehnico-materială (instalații, mobilier, tehnică de calcul etc.), în conformitate cu prevederile Regulamentului privind evidența și conservarea patrimoniului muzeal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 604/2020;

d) existența mijloacelor financiare necesare pentru activitatea muzeului;

e) aprobarea de către fondator a statutului de organizare și funcționare a muzeului;

f) asigurarea cu personal de specialitate, de deservire tehnică și auxiliar, care să asigure activitatea instituției.

(4) Muzeele care nu întrunesc condițiile prevăzute la alin. (3) sunt luate în evidență de autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și ale autorității teritoriale autonome Găgăuzia, în a căror rază teritorială își au sediul respectivele muzee.

(5) Registrul muzeelor din Republica Moldova este ținut de către Ministerul Culturii.

(6) Inventarele instituțiilor locale de cultură se instituie și se documentează de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, și se țin de către autoritățile lor executive cu competențe în domeniu.”

8. Articolul 8:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Muzeele înregistrate în Registrul muzeelor din Republica Moldova se supun acreditării.”;

la alineatul (2), cuvintele „cade în” se substituie cu cuvintele „ține de”.

9. Articolul 9:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Reorganizarea/lichidarea muzeelor care se află în subordinea autorităților administrației publice locale se efectuează prin decizia fondatorului, cu informarea în formă scrisă a Ministerului Culturii în termen de cel puțin 3 luni până la inițierea procedurii.”

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Reorganizarea și lichidarea muzeelor private se efectuează prin decizia fondatorului, cu informarea Ministerului Culturii.”;

la alineatul (3), cuvântul „desființării” se substituie cu cuvântul „lichidării”.

10. Articolul 11:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 11.** Componenta patrimoniului muzeal”;

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) bunuri culturale mobile clasate sau susceptibile de clasare în patrimoniul cultural național mobil. Protejarea bunurilor culturale mobile se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 280/2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil”;

la litera b), după cuvântul „etnografice” se introduce textul „, case și locuri memoriale”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) situri, rezervații culturale și naturale constituie din parcuri, landsafturi naturale sau amenajate, grădini botanice, din terenuri și structuri arhitecturale”;

litera d) se abrogă.

11. Articolul 12:

la alineatul (1):

la litera d), cuvântul „de” se substituie cu cuvântul „în”, iar textul „, schimburi intermuzeale” se exclude;

se completează cu literele d¹) și d²) cu următorul cuprins:

„d¹) schimburi intermuzeale;

d²) săpături arheologice sistematice și de salvare”;

la litera e), după cuvintele „bunurilor culturale” se introduc cuvintele „de o valoare excepțională pentru umanitate”;

alineatele (2)-(5) se abrogă;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Retrocedarea bunurilor culturale din patrimoniul muzeelor către persoane fizice sau juridice este interzisă.”

12. Se completează cu articolul 12¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 12¹**. Clasarea patrimoniului muzeal

(1) Bunurile culturale care fac parte din patrimoniul muzeal se clasează în trei categorii juridice:

a) categoria A – „Tezaur”, care cuprinde bunuri culturale cu valoare excepțională pentru umanitate;

b) categoria B – „Fond”, care cuprinde bunuri culturale cu valoare deosebită pentru Republica Moldova;

c) categoria C – „Patrimoniu mobil comun”, include bunuri culturale de însemnătate locală, fără o semnificație aparte, cu tipologii comune, eventual executate în serii mari.

(2) Clasarea se efectuează conform Normelor de clasare a bunurilor culturale mobile, aprobate de Ministerul Culturii.”

13. Se completează cu articolul 14¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 14¹**. Evidența patrimoniului muzeal

Evidența bunurilor culturale care fac parte din patrimoniul muzeal este ținută conform prevederilor Regulamentului de evidență și conservare a patrimoniului muzeal, aprobat de Guvern.”

14. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 15**. Expertizarea și restaurarea patrimoniului muzeal

(1) Expertizarea bunurilor culturale care fac parte din patrimoniul muzeal se efectuează de către specialiștii acreditați în domeniu, conform Normelor de acreditare a experților, aprobate de Ministerul Culturii.

(2) Restaurarea patrimoniului muzeal se efectuează de către specialiștii acreditați în domeniu, conform Normelor de acreditare a restauratorilor, aprobate de Ministerul Culturii.”

15. Se completează cu articolul 16¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 16¹. Ghidajul în muzeele naționale

(1) Ghidajul în muzeele naționale poate fi efectuat de către angajații muzeelor sau de către ghizi externi.

(2) Ghizii externi pot efectua ghidaje în muzeele naționale doar în baza acreditării, conform Normelor de acreditare a ghizilor, aprobate de Ministerul Culturii.”

16. Articolul 18:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Activitatea muzeelor aflate în proprietate publică se finanțează de la bugetul de stat și de la bugetele locale, inclusiv din venituri colectate, în limitele alocațiilor aprobate prin legea/decizia bugetară anuală”;

la alineatul (2), textul „, și sunt gestionate în regim extrabugetar” se exclude;

la alineatul (3), cuvintele „de Guvern” se substituie cu cuvintele „de către acestea și aprobate de către fondator”.

17. Denumirea capitolului VI va avea următorul cuprins:

**„Capitolul VI
PERSONALUL ȘI ADMINISTRAREA MUZEELOR”.**

18. Articolul 19:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Funcționarea muzeelor publice este asigurată de către personalul de specialitate, de deservire tehnică și auxiliar”;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Angajarea personalului de specialitate în muzeele cu statut de instituții publice se face prin concurs organizat de conducerea muzeului.”;

se completează cu alineatele (7) și (8) cu următorul cuprins:

„(7) Remunerarea personalului muzeelor publice și muzeelor private se efectuează în conformitate cu legislația, potrivit condițiilor de desfășurare a activităților muzeale.

(8) Autoritatea fondatoare asigură formarea profesională continuă a personalului de specialitate din muzeele publice, conform legislației.”

19. Articolul 23:

la alineatul (2), cuvintele „proprietarii și administratorii” se substituie cu cuvintele „fondatorii și directorii”;

alineatul (4), cuvintele „UNESCO și ICOM” se substituie cu textul „UNESCO, ICOM și tratatelor internaționale”.

20. La articolul 25, alineatul (1) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) asigură integritatea, securitatea, conservarea și restaurarea bunurilor culturale care fac parte din patrimoniul muzeal”.

Art. II. – Ministerul Culturii, în termen de șase luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și aproba Normele de acreditare a ghizilor.

Notă informativă
la Proiectul de lege pentru modificarea Legii muzeelor nr. 262/2017

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul de Lege pentru modificarea Legii muzeelor nr. 262/2017 a fost elaborat de Ministerul Culturii.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Proiectul de Lege pentru modificarea Legii muzeelor nr. 262/2017 a fost elaborat în temeiul capitolului V din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.887 din 22 noiembrie 2023. Proiectul de lege rezidă din necesitatea completării cadrului normativ, juridic și organizațional al funcționării muzeelor din Republica Moldova și are scopul de a perfecționa cadrul legal în vederea protejării, salvagărdării, valorificării și promovării patrimoniului cultural muzeal la nivel național și internațional.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Actul normativ nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
În scopul racordării Legii muzeelor nr. 262/2017 la prevederile art. 307 alin. (3) din Codul civil republicat, muzeele își vor desfășura activitatea în baza <i>statutului de organizare și funcționare</i> . Proiectul de lege prevede expunerea în redacție nouă a noțiunii de „muzeu” în conformitate cu cerințele ICOM din 2022 și introducerea noțiunii de „muzeu virtual”. Datorită digitizării patrimoniului cultural apar tot mai multe entități care desfășoară activitate specifică muzeelor în spațiul virtual. Astfel, se impune necesitatea integrării acestora în circuitul legal și stabilirii prevederii referitoare la organizarea și funcționarea acestora. Proiectul de lege prevede includerea unor alineate noi referitoare la modalitatea de organizare și funcționare a secțiilor muzeelor. Urmare a inițierii procedurii de acreditare a muzeelor în conformitate cu Regulamentul de acreditare a muzeelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 604/2020, Ministerul Culturii a constatat că există curențe în procesul de organizare a activității muzeelor. O parte dintre muzeele care își desfășoară activitatea în Republica Moldova, nu corespund standardelor de acreditare, conform Regulamentului menționat supra. Astfel, proiectul propune introducerea unei noi prevederi referitoare la condițiile de înregistrare a instituțiilor în Registrul muzeelor din Republica Moldova sau în inventarele locale ale instituțiilor de cultură, instituite și gestionate de către autoritățile publice locale. Majoritatea autorităților publice locale dețin și gestionează astfel de inventare (liste) ale instituțiilor de cultură de pe teritoriul administrat, iar completarea acestora de către APL este necesară din perspectiva existenței muzeelor cu statut local în localitățile mici, care nu pot fi supuse procedurii de acreditare, dar care necesită suport și asistență de specialitate din partea autorităților publice locale cu competențe în domeniu. Având în vedere că procesul de clasare a bunurilor culturale în conformitate cu prevederile Legii nr. 280/2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil nu a fost definitivat, pentru a proteja bunurile culturale intrate în patrimoniul muzeelor care încă nu au fost clasate, se impune necesitatea reformulării articolului 12 alineat (6), astfel încât sub incidența legii să cadă toate bunurile culturale înscrise în registrele de evidență ale muzeelor, nu doar cele clasate. Pentru a aduce în concordanță prevederile Legii muzeelor nr. 262/2017 cu cele ale Legii nr. 280/2011 cu privire la protejarea patrimoniului cultural național mobil, în speță cu referire la clasarea bunurilor culturale mobile și înscrierea acestora în registrele de colecție, prin prezentul proiect se introduce un articol nou, care prevede categoriile de clasare. Alineatele (3), (4) și (5) ale articolului 12 referitoare la instituirea și completarea registrelor de colecție „Tezaur”, „Fond” și „Patrimoniu mobil comun” se abrogă și se introduce un articol nou cu privire la evidența patrimoniului muzeal. Urmare a consemnărilor din Procesul verbal nr. 1 al ședinței de lucru a membrilor Guvernului din 9 ianuarie 2024, în vederea diminuării reglementărilor atribuite Guvernului și evaluării posibilităților de debirocratizare și descentralizare a deciziilor respective, se impune necesitatea reformulării articolului

18 aliniat (3), astfel că prețurile și tarifele pentru serviciile oferite de muzeele publice sunt stabilite de către acestea și aprobate de fondator, în cazul instituțiilor din subordinea autorităților publice centrale, sau de către administrația autorităților publice locale, în cazul muzeelor din subordinea acestora.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu necesită alocarea de surse financiare suplimentare.
Cheltuielile vor fi determinate în funcție de mijloacele bugetare aprobate.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare aprobării proiectului de lege, Guvernul, în termen de șase luni de la data intrării în vigoare a legii va aproba Statutul - cadru de organizare și funcționare a muzeelor.
Ministerul Culturii, în termen de șase luni de la data intrării în vigoare a legii, va elabora și aproba Normele de acreditare a ghizilor în muzeele publice.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

La elaborarea proiectului de hotărâre a Guvernului au fost consultați specialiști din rețeaua muzeală din Republica Moldova. Proiectul a fost examinat și avizat în cadrul ședinței Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor din data de 25.04.2024.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost asigurată prin publicarea anunțului de inițiere a procesului de elaborare a proiectului de hotărâre de Guvern, pe pagina web a Ministerului Culturii www.mc.gov.md, secțiunea – *Transparență decizională* și pe site-ul particip.gov.md (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-de-guvern-pentru-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-muzeelor-nr2622017/11907>) și la secțiunea *Proiecte de acte normative remise spre coordonare* și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md accesibil la următorul link: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-hotarare-pentru-privind-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-muzeelor-nr-2622017-numar-unic-201mc2024/12659>

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție în condițiile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Urmare a examinării prevederilor proiectului, conform raportului de expertiză anticorupție nr. ELO24/9783 din 27.06.2024, se consideră necesară revizuirea acestuia, fiind identificată utilizarea neuniformă a terminologiei fapt ce poate facilita interpretarea eronată și/sau chiar abuzivă a normelor, în acest sens fiind recomandată consultarea compartimentului *II.1. Limbajul proiectului* și compartimentului *III Analiza detaliată*, în vederea ajustării deficiențelor identificate prin prisma obiecțiilor și propunerilor de modificare enunțate în raport.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu a fost supus expertizei de compatibilitate, deoarece nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul a fost supus expertizei juridice în condițiile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, iar prin avizul nr. 04/1-5086 din 03.06.2024, Ministerul Justiției a expus obiecțiile sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

11. Constatările altor expertize

Nu sunt necesare.

Secretar de stat

Andrei CHISTOL